

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму
Кафедра менеджменту

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БІЗНЕСУ**

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

24 «Сфера обслуговування»
241 «Готельно-ресторанна справа»
Готельно-ресторанна справа
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі <i>(зазначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
Викладач кафедри менеджменту Дишкантюк Юлія Ігорівна	0938142940	dyshkantiuk@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

У курсі «Нормативно-правове регулювання бізнесу» предметом вивчення є нормативно-правові акти, що регламентують господарську діяльність у сфері готельно-ресторанної справи а також основні норми господарського, цивільного, трудового та корпоративного права, що регулюють діяльність бізнесу у сфері готельно-ресторанної справи. Студенти упродовж курсу вивчають, досліджують та аналізують норми законодавства щодо організації та здійснення готельно-ресторанного бізнесу а саме: організаційно-правові форми господарської діяльності, вивчають правила написання договорів, аналізують та досліджують основні юридичні аспекти регулювання бізнесу сфері готельно-ресторанної справи.

Метою курсу є засвоєння правових засадів регулювання готельно-ресторанного бізнесу; оволодіння нормами господарського права щодо державної реєстрації та діяльності; засвоєння студентами основних теоретичних положень та вироблення необхідних практичних навичок, що дозволяють підвищити ефективність у бізнесовій діяльності у сфері готельно-ресторанної справи.

Постреквізити - «Готельна справа», «Ресторанна справа».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Нормативно-правове регулювання бізнесу» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні).

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.

ЗК 09 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 03. Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

Навчальна дисципліна «Нормативно-правове регулювання бізнесу» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН 20 Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

РН 21 Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Основні джерела правового регулювання готельно-ресторанного бізнесу.
2. Особливості правового регулювання готельно-ресторанної діяльності.
3. Основні організаційно-правові форми господарської діяльності у сфері готельно-ресторанного бізнесу.
4. Юридична відповідальність суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу.

Уміння:

1. Використовувати та аналізувати на практиці правові норми у сфері регулювання готельно ресторанного бізнесу.
2. Аналізу та складання договорів у сфері готельно-ресторанного бізнесу.
3. Використовувати знання у сфері господарського, цивільного, корпоративного, трудового права для професійної діяльності у сфері готельно-

ресторанного бізнесу.

Навички:

1. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо правової регламентації готельно-ресторанного бізнесу.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
6	180	30/10	30/10	120/160	1	1	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	денна форма			усього	Заочна форма		
		у тому числі				у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Вступ до курсу. Джерела права. Нормативно-правовий акт. Закон. Ієрархія законодавчих актів в Україні.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 2. Нормативно-правові акти, що регулюють ведення ресторанного бізнесу в Україні.	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 3. Нормативно-правові акти, що регулюють ведення готельного бізнесу в Україні.	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 4. Міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють ведення готельно-ресторанного бізнесу.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 5. Ведення бізнесу у статусі ФОП. Реєстрація. Діяльність.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 6. Поняття юридичної особи.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 7. Види господарських товариств. Реєстрація. Діяльність.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 8. Ведення бізнесу у статусі ТОВ.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 9. Договірна робота. Основні правила укладення договору.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 10. Договір оренди. Договір купівлі-продажу.	12	2	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 11. Договір надання послуг та підяду.	12	2	2	8	13	0,5	0,5	12
Тема 12. Агентський договір.	12	2	2	8	13	0,5	0,5	12
Тема 13. Стандартизація і сертифікація в сфері готельно-ресторанного	12	2	2	8	13	0,5	0,5	12

бізнесу.								
Тема 14. Франчайзинг. Правове регулювання в Україні.	12	2	2	8	13	0,5	0,5	12
Тема 15. Вирішення спорів. Судова система України.	12	2	2	8	13	0,5	0,5	12
Усього годин	180	30	30	120	180	10	10	160
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle та онлайн ресурсів Zoom, Google Classroom та Google Meet. Практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою. В процесі навчання використовується проектор EPSON EH-TW550; проекційний стаціонарний екран; ноутбук ASUS E502S Intel(R) Celeron(R) CPU N3150 1.6GHz.

Програмне забезпечення: Linux ubuntu, Libreoffice, Blender, Autodesk Homestyler, Planner 5D, Remplanner, SmartDraw, GOOGLE ANALYTICS, Google SketchUp. Доступ до Інтернету.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Вступ до курсу. Джерела права. Нормативно-правовий акт. Закон. Ієрархія законодавчих актів в Україні. 1. Джерела права 2. Види та юридична сила нормативно-правових актів Поняття та ознаки закону	2	2
2	Тема 2. Нормативно-правові акти, що регулюють ведення ресторанного бізнесу в Україні. 1. Закон України Про державне регулювання виробництва, і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів. 1. Закон України Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів 2. Правила Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства 3. Закон України Про Захист прав споживачів Закон України Про стандартизацію	2	1
3	Тема 3. Нормативно-правові акти, що регулюють ведення готельного бізнесу в Україні. 1. Закон України Про туризм 2. Закон України Про курорти 3. Правила №19 (Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг.) Порядок № 297 (Про затвердження порядку надання послуг з тимчасового розміщення)	2	1

4	Тема 4. Міжнародні нормативно-правові акти регулювання готельно-ресторанного бізнесу. 1.Готельна Конвенція 1970 р. 2.Правила користування готелями та надання готельних послуг. 3.Інформація про готельні послуги.Порядок бронювання номерів у готелях. Правила анулювання замовлення готельних послуг. Порядок надання готельних послуг.	2	0,5
5	Тема 5. Ведення бізнесу у статусі ФОП. Визначення. Реєстрація. Діяльність. 1. Визначення ФОП 2. Статус ФОП 3. Процедура реєстрації ФОП Припинення діяльності ФОП	2	0,5
6	Тема 6. Поняття юридичної особи. 1.Визначення та статус юридичної особи Реєстрація юридичної особи	2	0,5
7	Тема 7. Види господарських товариств. Реєстрація. Діяльність. 1.Види господарських товариств в Україні 2.Реєстрація господарських товариств. Статус господарського товариства	2	0,5
8	Тема 8. Ведення бізнесу у статусі ТОВ. 1. Статус ТОВ 2. Порядок реєстрації ТОВ Припинення ТОВ	2	0,5
9	Тема 9. Договірна робота. Основні правила укладення договору. 1. Визначення договору 2. Істотні умови договору 3. Недійсність договорів 4. Оферта та акцепт Види договорів	2	0,5
10	Тема 10. Договір оренди. Договір купівлі-продажу. 1. Істотні умови договору оренди Істотні умови договору купівлі- продажу	2	0,5
11	Тема 11. Договір надання послуг та підяду. 1.Істотні умови договору про надання послуг Істотні умови договору підяду	2	0,5
12	Тема 12. Агентський договір. 1. Істотні умови агентського договору (договір комісії) Причини визнання договору нікчемним	2	0,5

13	Тема 13. Стандартизація і сертифікація в сфері готельно-ресторанного бізнесу. 1.Сертифікація у сфері готельно-ресторанного бізнесу Стандартизація у сфері готельно ресторанного бізнесу	2	0,5
14	Тема 14. Франчайзинг. Правове регулювання в Україні 1.Франчайзингові відносини 2.Франчайзер Франчанзі	2	0,5
15	Тема 15. Вирішення спорів. Судова система України. 1.Система судоустрою в Україні Міжнародний комерційний арбітраж	2	0,5
	Всього	30	10

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Нормативно-правове регулювання бізнесу» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Вступ до курсу. Джерела права. Нормативно-правовий акт. Закон. Ієрархія законодавчих актів в Україні. Історичні умови розвитку готельно-ресторанного бізнесу	8	10
2	Тема 2. Нормативно-правові акти, що регулюють ведення ресторанного бізнесу в Україні. Декрет Кабінету Міністрів України "Про стандартизацію і сертифікацію"; Закон України "Про підтвердження відповідності"; Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики «Перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні»;	8	10
3	Тема 3. Нормативно-правові акти, що регулюють ведення готельного бізнесу в Україні. Закон України "Про туризм"; Декрет Кабінету Міністрів України "Про стандартизацію і сертифікацію"	8	10

4	Тема 4. Міжнародні нормативно-правові акти , що регулюють ведення готельно-ресторанного бізнесу. Сучасний стан розвитку готельно-ресторанного господарства в Європейському туристичному регіоні. Дослідження основних перспектив розвитку міжнародних мереж гостинності в Європейських країнах	8	10
5	Тема 5. Ведення бізнесу у статусі ФОП. Реєстрація. Діяльність. Ведення готельного бізнесу в Україні у статусі ФОП Ведення ресторанного бізнесу в Україні у статусі ФОП	8	10
6	Тема 6. Поняття юридичної особи. Види і організаційно-правові форми юридичних осіб.	8	10
7	Тема 7. Види господарських товариств. Реєстрація. Діяльність. Порядок їх створення та державної реєстрації. Установчі документи. Статутний капітал та фонди господарського товариства	8	10
8	Тема 8. Ведення бізнесу у статусі ТОВ. Ведення готельного бізнесу в Україні у статусі ТОВ Ведення ресторанного бізнесу в Україні у статусі ТОВ	8	10
9	Тема 9. Договірна робота. Основні правила укладення договору. Види договорів Укладання договорів на підприємстві	8	10
10	Тема 10. Договір оренди. Договір купівлі-продажу. Договори в готельно-ресторанному бізнесі	8	10
11	Тема 11. Договір надання послуг та підяду. Відмінність договору про надання послуг від договору підяду	8	12
12	Тема 12. Агентський договір. Підстави виникнення агентських відносин Укладання (предмет) агентського договору Взаєморозрахунки в агентських відносинах Припинення агентського договору Відповідальність за порушення агентського договору	8	12
13	Тема 13. Стандартизація і сертифікація в сфері готельно-ресторанного бізнесу. Сертифікація системи якості. Сертифікаційні випробовування. Атестація надання послуг	8	12
14	Тема 14. Франчайзинг. Правове регулювання в Україні. Недоліки франчайзингу Договір франчайзингу: предмет, сторони, форма, істотні умови "Дешевий" франчайзинг: вартість, доходи, нюанси.	8	12

15	Тема 15. Вирішення спорів. Судова система України. Верховний Суд Склад Верховного Суду	8	12
Всього		120	160

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю		Складові оцінювання
поточний контроль – опитування, тестування, контрольні роботи		50%
підсумковий контроль - екзамен		50%
Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах, практичні завдання, екзамен	

Питання до екзамену

1. Основні види джерел права в Україні.
2. Нормативно правовий акт як основний вид джерел права в Україні.
3. Ієрархія нормативно-правових актів.
4. Конституція- основний закон держави.
5. Закон. Поняття. Ознаки.
6. Основні нормативно правові акти, що регулюють готельний бізнес в Україні.
7. Основні нормативно-правові акти, що регулюють ресторанний бізнес в Україні.
8. Основні положення Закону України «Про захист прав споживачів».
9. Основні положення Закону України « Про туризм».
10. Основні положення Закону України « Про курорти».
11. Міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють готельно-ресторанний бізнес. Перелік. Основні положення.
12. Переваги ведення бізнесу у статусі ФОП.
13. Процедура реєстрації ФОП.
14. Припинення діяльності ФОП.
15. Переваги ведення бізнесу у статусі ТОВ.
16. Порядок реєстрації ТОВ.
17. Припинення ТОВ.
18. Банкрутство.
19. Порівняння ведення бізнесу у статусі ФОП та ТОВ (система оподаткування, спосіб реєстрації, відповідальність).
20. Визначення договору.
21. Істотні умови договору.

22. Оферта та акцепт.
23. Визнання договору недійсним.
24. Істотні умови договору про надання послуг.
25. Істотні умови договору оренди.
26. Істотні умови договору купівлі-продажу.
27. Істотні умови агентського договору.
28. Правове регулювання франчайзингу в Україні.
29. Система судоустрою в Україні.
30. Міжнародний комерційний арбітраж як механізм вирішення спорів в готельно-ресторанній сфері.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Підсумковий контроль екзамен	50
Всього балів	100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	25
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для екзамену)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
2. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А.С.Довгерта і В.І. Кисіля. Київ: Алерта, 2012. 376 с.
3. Попович Т.Г. Додаткові елементи механізму правового регулювання стандартизації в господарському праві /Актуальні проблеми реформування земельних, екологічних, аграрних та господарських правовідносин: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м.Хмельницький, 17-18 травня 2013 р.). – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2013. С. 424-427.
4. Скакун Теорія держави та права : навчальний посібник. / Є. В. Білозьоров та ін. за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
5. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
6. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с.
7. Іванський А. Й. Нормативно-правове регулювання реєстраційної діяльності : комент. довід. / Іванський А. Й. Одеса : Гельветика, 2019. 627 с.
8. Карлін М. І. Правові основи підприємництва: навч. посіб. – 2-е вид., випр. і доповн. Київ: Кондор, 2006. 368 с
9. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь та ін. – 4-те вид. доповн. та переробл. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 451 с.
10. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності : навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС. 2016. 424 с.

Законодавчі та нормативні акти

11. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні . Класифікація готелів.
12. ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщування.
13. ДСТУ 4281:2004 Заклади ресторанного господарства. Класифікація.
14. ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення.
15. ДСТУ 3862:99 Ресторанне господарство. Терміни та визначення.

Інформаційні ресурси

16. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#> (дата звернення 29.07.2022).
17. Цивільний Кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#> (дата звернення 29.07.2022).
18. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#> (дата звернення 29.07.2022).
19. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення 29.07.2022).